

**Informácia z Výročnej správy za horizontálnu prioritu rovnosť
príležitostí za rok 2011 z hľadiska rodovej rovnosti
a návrh podporných opatrení, ktorými sa môžu účinnejšie prekonávať
problémy v programovacom období 2014 – 2020**

Ciele horizontálnej priority rovnosť príležitostí
--

Definícia

Horizontálna priorita rovnosť príležitostí (ďalej len „HP RP“) Národného strategického referenčného rámca (ďalej len „NSRR“) je priorita, ktorá komplementárnym spôsobom vplýva na ciele NSRR a ktorej zmyslom je zabezpečiť dosiahnutie rovnosti príležitostí pre všetkých a predchádzanie všetkým formám diskriminácie. Tento cieľ sa týka všetkých Operačných programov NSRR. Vyžaduje si koordinovaný prístup pretínajúci viaceré špecifické opatrenia, prioritné osi, resp. projekty jednotlivých OP dosahujúc tak synergický efekt.

Horizontálna HP RP bola v rámci NSRR zadefinovaná ako jedna zo štyroch horizontálnych priorít v programovom období 2007 - 2013.

Cieľ HP RP

Hlavným cieľom HP RP je rovnosť príležitostí pre všetkých (posilňovanie rovnakého prístupu všetkých do určitého sociálneho prostredia) a predchádzanie a eliminácia diskriminácie (na základe takých sociálnych kategórií, ako je pohlavie, rod, vek, rasa, etnikum, vierovyznanie alebo náboženstvo, sexuálna orientácia, zdravotné postihnutie).

Špecifické ciele

1. Ciele v oblasti rodovej rovnosti resp. rovnosti príležitostí žien a mužov

Ciele 1.1.

Zvýšenie zamestnanosti a zníženie nezamestnanosti žien na pracovnom trhu.

Zníženie rozdielu v miere zamestnanosti a miere nezamestnanosti medzi ženami a mužmi.

Ciele 1.2.

Zvýšenie participácie žien na pracovnom trhu prostredníctvom opatrení na zosúladenie pracovného a rodinného života (medzi opatrenia patria aj zariadenia starostlivosti o deti a druhých závislých, multifunkčné centrá na zosúladenie pracovného a rodinného života).

Zníženie rozdielu v miere zamestnanosti žien s deťmi a mužov s deťmi.

Ciele 1.3.

Zníženie rodového mzdového rozdielu medzi ženami a mužmi.

Zvýšenie kvalifikácie a zlepšenie zručností žien a mužov v odvetviach a oblastiach, v ktorých nie je vysoká koncentrácia žien (rodová desegregácia).

Zvýšenie podielu žien na SZČO a v pozícii riadiacich orgánov v podnikateľských subjektoch.

Ciele 1.4.

Zníženie miery rizika chudoby žien (najmä v dôchodkovom veku).

Ciele 1.5.

Zníženie počtu obetí domáceho násilia, najmä žien prostredníctvom zvýšenia počtu služieb pre obe domáceho násilia.

2. Ciele v oblasti rovnosti príležitostí zdravotne postihnutých ľudí

Ciele 2.1.

Zníženie špecifickej miery nezamestnanosti ľudí so zdravotným postihnutím.

Ciele 2.2.

Zvýšenie počtu bezbariérových a bezpečných prístupov k verejnej, sociálnej, vzdelanostnej, zdravotníckej infraštruktúre a infraštruktúre zamestnávateľov.

Zvýšenie dostupnosti ľudí so zdravotným postihnutím k informačným službám.

Ciele 2.3.

Prispôsobenie vzdelávania potrebám zdravotne postihnutých osôb z hľadiska ich integrácie medzi zdravú populáciu (prieskum v rámci externého hodnotenia)

Zvýšenie miery uplatnenia absolventov vzdelávania (prieskum v rámci externého hodnotenia).

3. Ciele v oblasti rovnosti príležitostí na základe veku

Ciele 3.1.

Zvýšenie miery zamestnanosti seniorov (prostredníctvom zvyšovania kvalifikácie).

Zvýšenie miery zamestnanosti žien senioriek.

Zvýšenie účasti seniorov na celoživotnom vzdelávaní.

Ciele 3.2.

Zníženie miery nezamestnanosti absolventov škôl vo veku 15 – 24 rokov

Zvýšenie miery uplatnenia absolventov a absolventiek SŠ a VŠ

4. Ciele v oblasti antidiskriminácie

Zlepšenie mechanizmov antidiskriminácie vo vzťahu k znevýhodneným skupinám.

5. Ďalšie ciele

Zvýšenie miery uplatnenia dlhodobo nezamestnaných na pracovnom trhu.

Zvýšenie kvalifikácie ľudí s nízkym vzdelaním.

Ciele budú sledované prostredníctvom merateľných ukazovateľov horizontálnej priority rovnosť príležitostí, ktoré sú zadané v každom Operačnom programe a sú súčasťou podpornej dokumentácie k relevantným výzvam, ktoré vyhlasujú RO/SORO jednotlivých Operačných programov.

Popis východiskovej situácie prostredníctvom štatistických ukazovateľov sa nachádza v Systéme koordinácie implementácie horizontálnej priority rovnosť príležitostí pre programové obdobie 2007 – 2013 v časti 1.1., ktorý sa nachádza v sekcii Dokumenty. Tamtiež sa nachádza relevancia cieľov horizontálnej priority rovnosť príležitostí k prioritným osiam v jednotlivých Operačných programoch v časti 2.

Globálnym, cieľom HP RP na úrovni NSRR je rovnosť príležitostí pre všetkých (posilňovanie rovnakého prístupu všetkých do určitého sociálneho prostredia) a predchádzanie a eliminácia diskriminácie (na základe takých sociálnych kategórií, ako je pohlavie, rod, vek, rasa, etnikum, vierovyznanie alebo náboženstvo, sexuálna orientácia, zdravotné postihnutie).

1. Ciele v oblasti rodovej rovnosti

Okrem neodmysliteľnej morálnej a sociálnej dimenzie má rodová rovnosť aj výrazné ekonomické opodstatnenie. Na základe výsledkov viacerých štúdií je zrejmé, že rodová rovnosť je nevyhnutnou ekonomickou investíciou do budúcnosti a prispieva k ekonomickému rastu vo viacerých smeroch. Podporou zvýšenia zamestnanosti žien sa zvyšuje ich participácia na trhu práce a investície do ich ľudského kapitálu sa tak efektívnejšie zúčujú. Ekonomickou nezávislosťou žien sa zvyšuje ich spotreba tovarov a služieb, čím prispievajú k ekonomickému rastu. Zaradenie žien do fiškálneho systému zvyšuje počet prispievateľov do sociálneho systému štátu. Rodovou rovnosťou sa zakladá udržateľný systém sociálnej reprodukcie ako predpoklad ekonomického rastu, disponibilnej pracovnej sily a udržateľných verejných financií. V neposlednom rade má rodová rovnosť aj neekonomické prínosy, akými sú redukcia detskej chudoby a rast osobnej slobody. V analýze sú použité rodové členené údaje za roky 2008 až 2011, pričom sa porovnával trend v tomto období (niektoré údaje sú dostupné len za rok 2009, alebo 2010). Významným zdrojom trendov pre oblasť rodovej rovnosti je publikovanie údajov o rodových nerovnostiach Štatistickým úradom Slovenskej republiky a vytvorenie internetovej stránky Štatistického úradu SR. Na týchto stránkach sú dostupné štatistické údaje o problematike rodovej rovnosti, ich medziročný vývoj a aktualizácia. Na základe monitorovacej Súhrnej správy o stave rodovej rovnosti na Slovensku za rok 2011, ktorú vypracoval Odbor rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí, MPSVR SR možno konštatovať zmeny vo viacerých oblastiach, čo sa odrazili aj v ukazovateľoch stavu rodovej rovnosti. Medzi najsledovanejšie patrí rodový mzdový rozdiel, ktorý sa v posledných rokoch pohybuje nad 20%.

Ciele 1.1.

- Zvýšenie zamestnanosti a zníženie nezamestnanosti žien na pracovnom trhu.
- Zníženie rozdielu v miere zamestnanosti a miere nezamestnanosti medzi ženami a mužmi.

Miera zamestnanosti žien vo veku od 15 – 64 rokov dosiahla v roku 2011 hodnotu 52,7 % a u mužov 66,3%, čím bol potvrdený vývoj nárastu zamestnanosti žien tejto vekovej kategórie. Absolútny rodový rozdiel v mierach zamestnanosti medzi ženami a mužmi dosiahol hodnotu 13,6% pri medziročnom náraste o 0,7 percentuálneho bodu, v neprospech žien. U mužov rastie miera zamestnanosti rýchlejšie. V porovnaní s rokom 2006 sa však znížil o 1,5 bodu. Najvyššie rozdiely sa prejavujú v zamestnanosti v preddôchodkovom veku. V oblasti pracovného procesu sú ženy konfrontované s horizontálnou a vertikálnou segregáciou. Slovenská republika patrí dlhodobo medzi krajiny s najnižším podielom žien a mužov pracujúcich na kratší pracovný úväzok. Medziročne však vzrástol výraznejšie (o 0,51 bodu) na 6,18%-ný podiel žien 15 - 64 ročných. V tejto vekovej kategórii pracovalo na kratší pracovný úväzok v roku 2011 len 3,28% mužov, pričom sa tento podiel takmer nemení. Miera nezamestnanosti žien vo veku od 15 – 64 rokov dosiahla v roku 2011 hodnotu 13,7% keď sa medziročne znížila o 1 percentuálny bod, u mužov bol pokles 0,7 bodu na 13,6%-nú mieru nezamestnanosti. Kontinuálne klesá rodový rozdiel v mierach nezamestnanosti medzi ženami a mužmi, v roku 2011 dosiahol hodnotu 0,1% v neprospech žien.

V roku 2011 bolo na Slovensku priemerne evidovaných 382 264 uchádzačov o zamestnanie, pričom medziročne ich počet vzrástol o 8 473 osôb, čo predstavuje nárast o 2,22%. V priemere sa za rok 2011 počet nezamestnaných v SR medziročne znížil o 21,1 tis. osôb, resp. o 5,40 na 367,9 tis. osôb. Priemerná miera nezamestnanosti dosiahla úroveň 13,5% a medziročne poklesla o 0,9 percentuálneho bodu, pričom počas prvých troch štvrtrokov postupne klesala a zvýšila sa v štvrtom štvrtroku 2011. Medziročný pokles počtu nezamestnaných, ako aj miery nezamestnanosti v SR bol v hodnotenom roku intenzívnejší u žien. Počet nezamestnaných žien sa medziročne znížil o 7,4% (o 13,1 tis. žien) a ich miera nezamestnanosti poklesla o 1 bod na 13,6%. V roku 2011 bolo v priemere 188 304 uchádzačiek o zamestnanie, pri medziročnom, náraste o 4,1% a 48,4%-nom podiele na evidovaných nezamestnaných v hodnotenom roku. Najvyšší počet žien ku koncu roka 2011 bol v skupine evidovaných v dĺžke od 3 do 6 mesiacov (32 111 žien), rizikový je aj v dĺžke evidencie nad 48 mesiacov (30 893 žien). V roku 2011 sa prerušila dlhodobá nepriaznivá rastúca tendencia vo vývoji špecifickej miery nezamestnanosti mladých ľudí vo veku 15-24 rokov, znížila sa miera nezamestnanosti starších žien (vo veku 55-64 rokov), keď poklesla o 1,9% v roku 2010 na 9,1% v roku 2011. V decembri 2011 miera celkovej evidovanej nezamestnanosti dosiahla 13,7 % u žien a u mužov 13,6 %. Rodový rozdiel je nepatrný.

Tab. č.1 Rodový rozdiel v mierach zamestnanosti a nezamestnanosti žien a mužov 2008 – 2011

Merateľné ukazovatele	Posudzovaný rok (%)			
	2008	2009	2010	2011
Miera zamestnanosti celkom	62,3	60,1	58,8	59,5
Miera zamestnanosti žien vo veku od 15 – 64 rokov	54,6	52,8	52,3	52,7
Miera zamestnanosti mužov vo veku od 15 – 64 rokov	70	67,6	65,2	66,3
Rodový rozdiel v miere zamestnanosti	15,4	14,8	12,9	13,6
Miera nezamestnanosti žien	11	12,9	14,7	13,7
Miera nezamestnanosti mužov	8,4	11,5	14,3	13,6

Zdroj: Eurostat

http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/employment_social_policy_equality/equality/gender_indicators

Príspevok NSRR

NSSR vo vzťahu k zamestnanosti žien a mužov, prostredníctvom podpory, financovanej z aktívnej politiky trhu práce cez národné projekty OP ZaSi, mal za úlohu napomôcť znížiť odliv pracovnej sily z trhu práce a vytvárať nové pracovné miesta. V roku 2011 bolo podporených 4357 pracovných miest príspevkom na udržanie v zamestnaní zamestnancov s nízkymi mzdami (medziročne viac o 1245 miest). Príspevkom na podporu zamestnávania znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie sa podporilo v roku 2011 u zamestnávateľov vytvorenie 523 pracovných miest, z ktorých 56 bolo obsadených ženami. Úrady práce, sociálnych vecí a rodiny poskytli v roku 2011 na účely sprostredkovania zamestnania náhradu časti cestovných výdavkov spolu 6524 uchádzačov o zamestnanie, z toho bolo 3128 žien (17,94%) v súvislosti s absolvovaním pohovoru alebo výberového konania. Medziročne vzrástol počet poberateľov tejto dávky o takmer 500 osôb. Vyplatených bolo v rámci aktívneho opatrenia na trhu práce 71.150€ zo štátneho rozpočtu.¹ Počet vytvorených pracovných miest obsadených ženami bol v rámci všetkých OP k 31.12.2011 12 938² miest a počet vytvorených pracovných miest obsadených mužmi bol 20 154, čo predstavuje rodový rozdiel 22% v neprospech žien.

¹ Zdroj: Správa o sociálnej situácii obyvateľstva v Slovenskej republike za rok 2011 <http://www.employment.gov.sk/analyticke-centrum.html#spravy>

² Zdroj ITMS

Ciele 1.2.

- Zvýšenie participácie žien na pracovnom trhu prostredníctvom opatrení na zosúladienie pracovného a rodinného života (medzi opatrenia patria aj zariadenia starostlivosti o deti a druhých závislých, multifunkčné centrá pre zosúladienie pracovného a rodinného života).
- Zníženie rozdielu v miere zamestnanosti žien s deťmi a mužov s deťmi.

V roku 2011 celková miera ekonomickej aktivity obyvateľov vo veku nad 15 rokov na Slovensku dosiahla úroveň 59,1%, pričom v porovnaní s rokom 2010 (59,0%) sa takmer nezmenila. Miera ekonomickej aktivity žien sa znížila z 50,8% na 50,5%, zatiaľ čo u mužov došlo k nárastu až o 0,6 percentuálneho bodu na 68,4% v hodnotenom roku, týmto sa rodový rozdiel v miere ekonomickej aktivity zvýšil o 0,9 bodu na 17,9%. Miera ekonomickej aktivity medziročne poklesla najmä u žien, najviac vo vekových skupinách 20 – 24 rokov a 35 – 40 rokov, za súčasného nárastu vo vekových skupinách 50 – 59 rokov. Výrazne nadpriemerná celková miera ekonomickej aktivity žien (nad 80%) bola dosiahnutá iba vo vekových skupinách od 35 do 54 rokov. U mladých žien vo veku 15 – 24 rokov pri medziročnom poklese vykázala v roku 2011 len 22,8%, pri náraste ekonomickej aktivity u tejto vekovej skupiny mužov. Z hľadiska vzdelania najvýraznejšie zvýšenie ekonomickej aktivity z medziročného vývoja dosiahli osoby s vyšším odborným vzdelaním.

Prítomnosť detí mladších ako 6 rokov v rodine však výrazne znižuje mieru zamestnanosti žien, ale iba minimálne ovplyvňuje zamestnanosť mužov. Miera zamestnanosti žien 25 až 49 ročných s dieťaťom mladším ako 6 rokov je nižšia ako 40%, u mužov tej istej vekovej kategórie a v tej istej fáze rodičovstva je však dlhodobo vyššia ako 83%. Medzi základné princípy demokratickej spoločnosti patrí požiadavka vytvárať všetkým občanom rovnakú príležitosť k uskutočneniu ich pracovných či spoločenských ambícií a to bez ohľadu na skutočnosť, či občan je mužom alebo ženou. V roku 2011 bolo podľa Štatistického úradu Slovenskej republiky na území SR 2 743 materských škôlok, čo je v porovnaní s rokom 2010 pokles o 11 škôlok. Za uplynulých 5 rokov sa však znížil počet o 185 materských škôlok, pri súčasnom náraste zariadení sociálnych služieb. Na tomto vývoji sa podpísala aj zrejme slabá podpora takýchto zariadení ako aj nedostatok financií na VÚC, obciach a mestách, čo zrejme súvisí s nárastom využívania alternatívnych foriem starostlivosti o deti. Je snaha o využitie finančných prostriedkov k vytváraniu materských škôlok, kde by mohla smerovať podpora zo štrukturálnych fondov vo väčšej miere a podporila tento druh služby ženám a mladým rodinám.

K problémom so zosúladovaním pracovného a rodinného života na strane žien prispieva aj skutočnosť, že väčšina z nich sa venuje neplatennej práci v domácnosti vo väčšej miere ako muži. v roku 2010 bolo rodová distribúcia neplatennej práce u žien 24,5 hodiny týždenne a mužov len 6 hodín týždenne.³

Tab. č.2 Ukazovatele HP RP zamerané na sledovanie zosúladovania pracovného a rodinného života

Merateľné ukazovatele	Posudzovaný rok (%)			
	2008	2009	2010	2011
Miera ekonomickej aktivity žien vo veku 15 – 64 rokov *	61,3	60,6	61,3	61
Miera ekonomickej aktivity mužov vo veku 15 – 64 rokov*	76,4	76,3	76,1	76,7
Rodový rozdiel v miere ekonomickej aktivity	15,1	15,7	14,8	15,7
Miera zamestnanosti žien s deťmi do 12 rokov	59,9	55,2	-	-
Miera zamestnanosti mužov s deťmi do 12 rokov	91	89,7	-	-
Rodový rozdiel v miere zamestnanosti žien a mužov s deťmi	31,1	34,5	-	-
Počet materských škôlok**	2871	2765	2754	2743
Počet zariadení sociálnych služieb ***	873	955	1060	-

Zdroj: Správa o sociálnej situácii obyvateľstva SR, 2010, s. 73 <http://www.employment.gov.sk/index.php?SMC=1&id=247>

³ Zdroj: Súhrnná správa o stave rodovej rovnosti za rok 2011

<http://www.gender.gov.sk/index.php?id=729&slID=f1a716fc766661fb06c1dcf84f209e33>

*Zdroj: Eurostat http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/employment_unemployment_ifs/data/database

Zdroj: štatistický úrad <http://portal.statistics.sk/showdoc.do?docid=95>

***Zdroj: Súhrnná správa o stave rodovej rovnosti za rok 2011

<http://www.gender.gov.sk/index.php?id=729&slID=f1a716fc766661fb06c1dcf84f209e33>

**Zdroj: Ústav informácií a prognóz školstva <http://www.uips.sk/prehlady-skol/statisticka-rocenka---materske-skoly>

Príspevok NSRR

K presnejšiemu sledovaniu osôb s rodinnými povinnosťami boli vytvorené dopadové merateľné ukazovatele HP RP:

- „Počet osôb s rodinnými povinnosťami, ktorým sa poskytl aktivita na zosúladenie rodinného a pracovného života a zamestnali sa / udržali v zamestnaní v členení na mužov a ženy“ a
- „Počet zamestnávateľov zúčastnených na projektoch prorodinne orientovaných politík a politík na podporu rodovej rovnosti na pracovisku“, ktoré sa však v priebehu roku 2010 nenapĺňali resp. nesledovali.

Ciele 1.3.

- Zníženie rodového mzdového rozdielu medzi ženami a mužmi.
- Zvýšenie kvalifikácie žien v odvetviach, v ktorých nie je vysoká koncentrácia žien (rodová desegregácia).
- Zvýšenie podielu žien na SZČO a v pozícii riadiacich orgánov v podnikateľských subjektoch.

Všetky oblasti ekonomických činností, kde majú zastúpenie ženy alebo muži viac ako 60 %, sa považuje za feminizované alebo maskulinizované. Pritom viaceré odvetvia majú ešte svoju vnútornú rodovú štruktúru, keď napríklad v rámci priemyselnej výroby je textilná výroba výrazne feminizovaná a v automobilovom priemysle je dominancia mužov. Vertikálna rodová segregácia predstavuje pozicionovanie žien na nižších pracovných pozíciách ako zastávajú muži. Podiely riadiacich, vedúcich zamestnankýň a zákonodarkýň dosahujú už dlhodobo len približne 30 %. Odkrývajú sa mechanizmy a súbory bariér, ktorými sa tento stav udržiava a reprodukuje. Na Európskej úrovni sa otvorene hovorí o zavádzaní kvót pre ženy v riadiacich funkciách či dozorných radách, ktoré majú byť vyvážením dlhotrvajúcej výrazne asymetrickej situácie.

Rodová segregácia v sektoroch sa oproti roku 2009 zvýšila o 0,8% na 25,2% v roku 2010 a rodová segregácia v povolaniach sa prehĺbila v roku 2010 ešte viac na 31,1% (čo predstavuje nárast o viac ako 5% oproti roku 2009). Neupravený rodový mzdový rozdiel predstavoval v roku 2010 20,7%, pričom oproti roku 2009 sa znížil o viac ako 1%. Napriek rastúcemu trendu v predchádzajúcich rokoch došlo v roku 2011 k zníženiu podielu žien na manažérskych pozíciách o viac ako 3% oproti roku 2010 na 31,1%.

Tab. č.3 Ukazovatele HP RP zamerané na rodový mzdový rozdiel, horizontálnu a vertikálnu rodovú segregáciu a podiel žien a mužov v manažérskych pozíciách

Merateľné ukazovatele	Posudzovaný rok (%)			
	2008	2009	2010	2011
Neupravený rodový mzdový rozdiel[1]	20,9	21,9	20,7	-
Rodová segregácia v sektoroch (Horizontálna sektorová segregácia)	23,5	24,6	25,2	-
Rodová segregácia v povolaniach (Vertikálna segregácia podľa tried povolání)	30,5	26	31,1	-
Podiel v manažérskych pozíciách - ženy	30,5	32,3	34,7	31,1
Podiel v manažérskych pozíciách - muži	69,5	67,7	65,3	68,9

Zdroj: Eurostat http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/statistics/search_database

Zdroj: Štatistický úrad <http://portal.statistics.sk/showdoc.do?docid=95>

Prínos NSRR

V rámci programov ESF bolo do 31.12.2011 podporených 35 545 účastníkov/účastníčok SZČO (18,3% z počtu zamestnaných), z toho však bolo podporených len 33,9% žien.⁴ Riešenie problematiky rodového mzdového rozdielu má posilniť národný projekt Inštitút rodovej rovnosti, ktorý sa začal realizovať v roku 2009 v rámci OP ZaSI, a to prostredníctvom vytvorenia metodík a nástrojov na zmiernenie rozdielu a dodržiavanie zásady rovnakej mzdy za rovnakú prácu resp. prácu rovnakej hodnoty a ich zavedenie do praxe, ako aj prostredníctvom inšpektorátov práce. V oblasti vertikálnej a horizontálnej rodovej segregácie došlo z hľadiska NSRR k minimálnemu príspevku resp. nie je možné tento príspevok posúdiť. Z dostupných údajov možno konštatovať, že ženy a muži sú stále vzdelávaní v odboroch a sektoroch, ktoré sú im stereotypne pridelené na základe rodovej role (u žien sociálne služby, zdravotníctvo, u mužov informačné technológie, strojárstvo, infraštruktúra atď.). Napr. v rámci OP VaV bolo v oblasti výskumu a vývoja podporených 619 výskumníčok žien a 1173 výskumníkov mužov, čo predstavuje rozdiel až 31% v neprospech žien.⁵

Ciele 1.4.

- Zníženie miery rizika chudoby žien (najmä v dôchodkovom veku).

Miera dlhodobej nezamestnanosti je v porovnaní s priemerom EÚ-27 stále výrazne nadpriemerná a v roku 2011 dosiahla u žien 9,4 % a u mužov 9,1 %. Pri takmer totožnom vývoji ako v roku 2010. Po troch rokoch stagnácie došlo k zníženiu rodového rozdielu v mierach dlhodobej nezamestnanosti žien a mužov. Vyššia a dlhšia nezamestnanosť a nižšie dôchodky spôsobujú, že rizikom chudoby bolo aj po sociálnych transferoch v roku 2009 ohrozených 12 % žien a 10 % mužov, pri výraznej zmene rozdielu rizika chudoby. Pokračuje trend vyššieho podielu žien vo veku 18 až 59 rokov, ktoré žijú v domácnostiach bez práce, ako u mužov, aj keď medziročne došlo z zníženiu podielu žien o 0,3 bodu na 9,2% (muži až o 0,6 bodu na 8,3%).

Tab. č.4 Ukazovatele HP RP v oblasti rodového rozdielu v miere dlhodobej zamestnanosti a miere rizika chudoby po sociálnych transferoch

Merateľné ukazovatele	Posudzovaný rok (%)			
	2008	2009	2010	2011
Miera dlhodobej nezamestnanosti žien	7,6	7,4	9,5	9,4
Miera dlhodobej nezamestnanosti mužov	5,8	5,8	9	9,1
Rozdiel mier dlhodobej nezamestnanosti žien a mužov	1,8	1,6	0,5	0,3
Miera rizika chudoby po sociálnych transferoch - ženy	10	11,8	12,2	-
Miera rizika chudoby po sociálnych transferoch - muži	12	10,1	11,7	-
Rozdiel mier rizika chudoby po sociálnych transferoch žien a mužov	2	1,7	0,5	-

Zdroj: Eurostat http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/statistics/search_database

Zdroj: Štatistický úrad <http://portal.statistics.sk/showdoc.do?docid=95>

Zdroj: Súhrnná správa o stave rodovej rovnosti za rok 2010 <http://www.gender.gov.sk/?p=281>

Prínos NSRR

Najväčší prínos z hľadiska NSRR má k tomuto cieľu OP ZaSI, v rámci ktorého sa v prioritnej osi 2 podporujú opatrenia na zvýšenie zamestnateľnosti dlhodobo nezamestnaných, pričom sú zohľadňované špecifické potreby žien, ako aj opatrenia zamerané na terénnu sociálnu prácu v

⁴ Zdroj: Výročná správa o vykonávaní OP ZaSi a OPV za rok 2011

⁵ Zdroj: Výročná správa o vykonávaní OP VaV za rok 2011

regiónoch, kde sa prihliada na skúsenosti žien z marginalizovaných rómskych komunít. V rámci OP ESF bolo k 31.12.2011 podporených 148 393 dlhodobo nezamestnaných osôb, pričom podiel žien bol 49,2%.⁶

Ciele 1.5.

- Zníženie počtu obetí domáceho násillia, najmä žien.
- Zvýšenie počtu služieb pre obe domáceho násillia.

V roku 2009 bol počet evidovaných prípadov týrania blízkej a zverenej osoby 343, pričom podiel žien obetí bol 86,3%. Prevalencia násillia na ženách, t. j. podiel z relevantnej populácie žien, ktoré počas svojho života mali/majú skúsenosť s násilným správaním zo strany súčasného partnera je 21,2 %, zo strany bývalého partnera 27,9 % (meranie z roku 2008).⁷ Ročná prevalencia týrania, teda v priebehu jedného roka, dosiahla v roku 2010 u žien 8,6 % a u mužov 5,2 %.⁸ V priebehu ostatných troch rokov má ročná prevalencia stúpajúcu tendenciu u žien aj u mužov. Najčastejšími tyranmi žien sú ich partneri či bývalí partneri s častou kombináciou aj zo strany vlastných detí, muži zažívajú viac týrania zo strany svojich rodičov či detí (medzigeneračné týranie), ale aj zo strany svojej partnerky či bývalej partnerky. Za uplynulé dva roky po pomerne výraznom poklese počtu evidovaných prípadov (o 90 v roku 2010 oproti roku 2009) sa opätovne zvýšil počet prípadov týrania blízkej a zverenej osoby.

Problémom naďalej zostáva absencia služieb v oblasti násillia páchaného na ženách v súlade s európskymi štandardami, ako aj malé povedomie, alebo pretrvávajúce predsudky o tomto probléme (nevedomosť, hanba a strach riešiť svoj problém, pretože obe nevedia či vôbec treba a kde majú hľadať pomoc a predpokladajú, že nedostanú adekvátnu pomoc). Pretrvávajúcim problémom je aj neexistencia reálnych pravidelných štatistík a výskumov v oblasti násillia páchaného na ženách a na nich založené záväzné postupy a metodiky, interdisciplinárna spolupráca v oblasti dostupnej a efektívnej pomoci obetiam. Tiež sa nevenuje pozornosť práci s násilnými osobami ako prevencie ďalšieho násillia.

Tab. č.5 Ukazovatele HP RP v oblasti násillia páchaného na ženách

Merateľné ukazovatele	Posudzovaný rok			
	2008	2009	2010	2011
Počet evidovaných prípadov týrania blízkej a zverenej osoby	497	369	279	343
Týranie blízkej a zverenej osoby (pa.208 TZ) – obe ženy / muži	466 / 106	329 / 42	-	-

Zdroj: Ministerstvo vnútra SR, www.minv.sk

Prínos NSRR

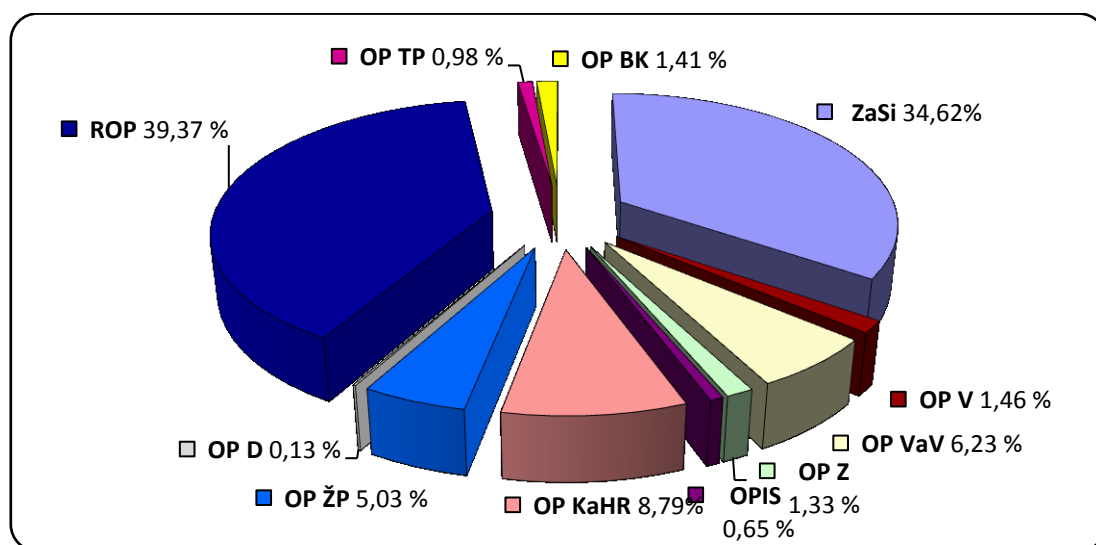
V rámci OP ZaSi sa pripravuje národný projekt na podporu prevencie a eliminácie násillia na ženách a v rodinách, ktorého cieľom je vytvoriť systémovú podporu prevencie a eliminácie násillia páchaného na ženách na národnej aj regionálnej úrovni, predpokladá sa dopracovanie metodiky Národnej sústavy indikátorov násillia páchaného na ženách a zavedené do praxe, čím sa zlepši dostupnosť pravidelných informácií o tejto problematike.

⁶ Zdroj: Výročné správy o vykonávaní Op ZaSi a OPV za rok 2012

⁷ Filadelfiová Jarmila, Bodnárová Bernardína, Holubová Barbora (2008): Reprezentatívny výskum výskytu a skúseností žien s násilím páchanom na ženách (VAW) na Slovensku, IVPR, Bratislava

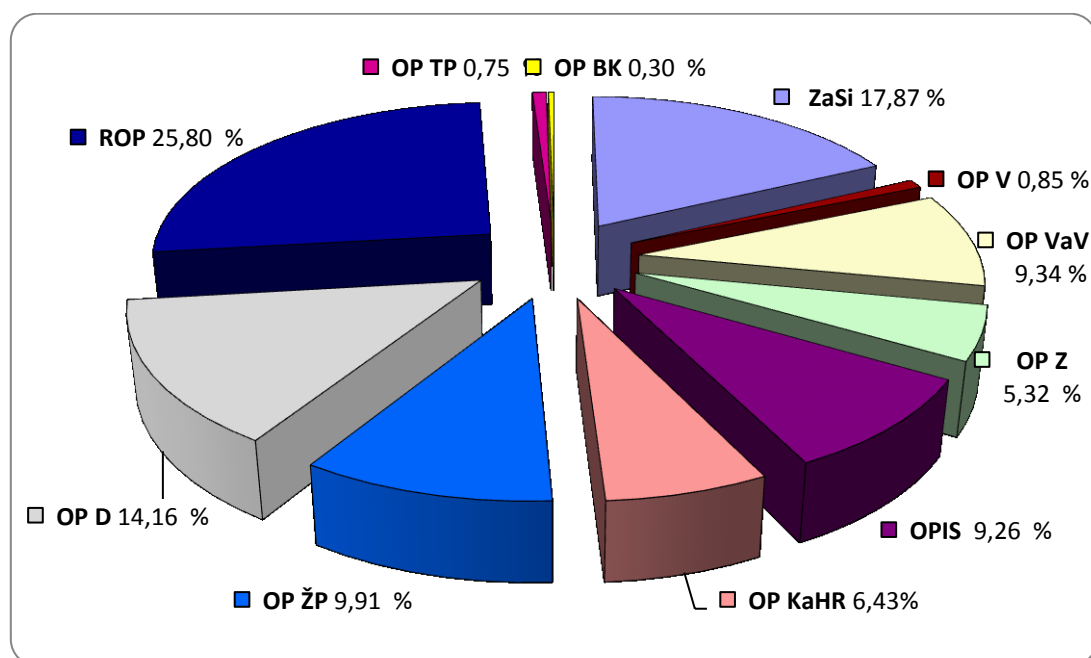
⁸ Správa o sociálnej situácii obyvateľstva Slovenskej republiky za rok 2010, <http://www.employment.gov.sk/analyticke-centrum.html#spravy>

Graf č.1 Podiely jednotlivých OP na celkovom počte projektov s príspevkom k HP RP

Najväčší objem finančných prostriedkov s príspevkom k HP RP bol zazmluvnený v rámci OP ZaSi a to 93,60 % a aj v rámci OPIS (91,61%). Najnižší podiel bol v rámci OPV, a to 9,76% (tabuľka č. 6). Najviac projektov v realizácii prispieva k cieľom v oblasti rodovej rovnosti (pri vstupe na trh práce, zosúladovaní pracovného a rodinného života, horizontálnej a vertikálnej rodovej segregácie, násilí páchanom na ženách – OP ZaSi, OP KaHR, OP VaV, OP V) a k cieľom rovnosti príležitostí na základe zdravotného postihnutia (najmä v prístupe k vzdelávacej a zdravotníckej infraštruktúre, verejnej doprave, informačným službám a prostrediu a v podpore uplatnení sa na trhu práce- OP Z, ROP, OPIS, OP D, OP ŽP a OP BK).

Graf č. 2 Podiel jednotlivých OP na celkovom objeme finančných prostriedkov s príspevkom k HP RP

Špecifiká pre programy Európskeho sociálneho fondu vo vzťahu k horizontálnej priorite rovnosť príležitostí z hľadiska rodovej rovnosti

Jedným zo základných princípov uplatňovaných v EÚ je podpora základných práv, nediskriminácie a rovnosti príležitostí. Horizontálna priorita rovnosť príležitostí (okrem iného zahŕňa tému rodovej rovnosti) je implementovaná cez všetky operačné programy. Riadiace orgány a taktiež SORO o téme rodovej rovnosti poskytujú žiadateľom všetky potrebné informácie vo výzvach a vyzvaniach, ktoré majú zaručiť dodržiavanie rodovej rovnosti v každom implementovanom projekte. Pri vyhlasovaní nových výziev a vyzvaní je uvedené, ku ktorým cieľom horizontálnej priority rovnosti príležitostí aktivity v rámci daného opatrenia môžu prispievať a zároveň sú zadefinované merateľné ukazovatele, cez ktoré sa sleduje dodržiavanie rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí. Uvedené je neskôr vyhodnocované prostredníctvom monitorovacích správ, ktoré prijímateľ zasiela v polročných (štvrtročných) intervaloch a zároveň v „Informácii o účastníkoch projektu“, ktorú sú povinní prijímatelia zasielať v ročných intervaloch. V predkladaných ŽoNFP prijímatelia deklarujú príspevok k HP RP a týmto deklarujú zabezpečenie mechanizmov dodržiavania rovnosti príležitostí.

a) Uplatňovanie rodového hľadiska, ako aj akýchkoľvek iných akcií z hľadiska rodovej rovnosti;

OP ESF poskytujú vo výzvach na predkladanie dopytovo – orientovaných projektov a písomných vyzvaniach pre národné projekty potrebné informácie pre všetkých žiadateľov o NFP o téme rodovej rovnosti a uplatňovaní rodového hľadiska, ktoré majú pomôcť zaručiť dodržiavanie rodovej rovnosti v každom realizovanom projekte, a to aj prostredníctvom Príručky uplatňovania rovnosti príležitostí v projektoch spolufinancovaných EÚ. Zároveň sledovanie podľa cieľových skupín ako aj merateľné ukazovatele sú delené podľa rodu/pohlavia, čo umožňuje získať prehľad o tom, ako sú na projektoch ESF zastúpené ženy a muži.

V roku 2011 bolo na projektoch ESF vyrovnané zastúpenie účastníkov a účastníčok z hľadiska rodu/pohlavia, zúčastnilo sa ich 49,8% žien a 50,2% mužov. Ak sa však pozrieme na jednotlivé OP, ktoré spadajú pod ESF, tak podiel žien v OP ZaSi bol nižší ako mužov (46,9%/53,1%) a podiel žien v OPV bol vyšší ako mužov (68,9%/31,1%). Vyšší podiel žien v OPV je spôsobený tým, že cieľovými skupinami projektov sú pedagogickí zamestnanci a zamestnankyne, pričom v oblasti školstva pracuje výrazne viac žien. Nižší podiel žien na projektoch OP ZaSi môže byť spôsobený tým, že sa ich zúčastňuje menej žien ako mužov. Ukazuje sa to najmä na počte zamestnaných a nezamestnaných žien, ktorých sa na projektoch OP ZaSi zúčastnilo o viac ako 3% menej. Najvýraznejší rozdiel v počte žien, je pri SZČO, kde je rozdiel takmer 34% v neprospech žien aj napriek tomu, že aj vo všeobecných štatistikách sú takéto veľké rozdiely a preto by intervencie v tomto smere malo vo väčšej miere smerovať pre SZČO ženy.

Z hľadiska osobitných akcií zameraných na rodovú rovnosť bol v rámci OP ZaSI aj v roku 2011 realizovaný národný projekt Inštitút rodovej rovnosti, v rámci ktorého vznikol napríklad e-learningový kurz rodovej rovnosti, analytická štúdia Rodovo citlivé rozpočtovanie na národnej a regionálnej úrovni, ako aj Metodická štúdia sledovania legislatívnych úprav rodovej rovnosti vo vybraných krajinách EÚ a aplikácia v právnom poriadku SR (<http://www.institutrr.sk/vystupy>).

Tab. č. 5 Sledovanie cieľových skupín⁹ ESF (OP ZaSi a OPV) k 31.12. 2011

Rozdelenie účastníkov projektu ¹⁰						
Ukazovateľ	Kalendárny rok 2011 ¹¹					
	Prichádzajúci účastníci projektu ¹²		Odchádzajúci účastníci projektu ¹³		Účastníci pokračujúci z predchádzajúceho roku ¹⁴	
	Spolu	z toho ženy	Spolu	z toho ženy	Spolu	z toho ženy
Celkový počet účastníkov	542 912	274 071	227 789	124 380	441 518	216 986
Rozdelenie účastníkov podľa postavenia na trhu práce						
Zamestnaní	100 513	65 253	91 922	59 269	93 073	30 324
z toho samostatne zárobkovo činné osoby	4 445	1 881	10 246	3 731	31 100	10 175
Nezamestnaní	364 633	170 224	115 986	54 870	263 360	125 119
z toho dlhodobo nezamestnaní ¹⁵	93 591	44 603	43 718	22 104	54 802	28 491
Neaktívne osoby ¹⁶	77 471	38 341	19 770	10 189	84 225	40 029
z toho študujúci/účastníci odbornej prípravy	29 103	14 443	14 774	7 475	31 382	15 771
Rozdelenie účastníkov podľa veku						
Mládež (15 - 24 rokov)	157 151	72 237	45 917	26 004	132 056	58 194
Staršie osoby (55 - 64 rokov)	49 223	22 639	18 794	9 901	29 023	12 439
Rozdelenie účastníkov podľa skupín zraniteľnosti v súlade s vnútroštátnymi predpismi ¹⁷						
Migranti	97	22	27	14	55	37
Menšiny	43 209	22 987	7 101	3 787	35 138	19 367
Zdravotne postihnutí	21 947	11 796	4 907	2 825	10 688	5 374
Iné znevýhodnené osoby ¹⁸	150 954	69 773	38 573	18 975	95 808	45 603
Rozdelenie účastníkov podľa dosiahnutého vzdelania						
Základné alebo nižšie stredné vzdelanie (ISCED 1 a 2)	240 814	102 748	85 619	38 491	192 082	87 038
Vyššie stredné vzdelanie (ISCED 3)	154 637	84 566	59 815	33 707	34 594	15 977
Pomaturitné neuniverzitné vzdelanie (ISCED 4)	12 436	9 336	7 902	5 432	33 380	13 654
Univerzitné vzdelanie (ISCED 5 a 6)	77 424	50 070	52 095	36 301	92 682	59 077

⁹ Tabuľka prezentuje údaje definované vykonávacím nariadením 1828/2006, príloha XXIII. Tabuľka sa vyplňa podľa popisu v dokumente EK 'Clarification and simplification of data collection requirement on participants in ESF programmes and transmission to the Commission in accordance with the implementing regulation for Council Regulation 1083/2006 and its Annex XXIII'.

¹⁰ Účastníkmi projektu sa rozumie osoby priamo zúčastňujúce sa aktivít projektu spolufinancovaného z ESF (napr. frekventanti vzdelávacích programov, účastníci sociálnych programov), pričom platí, že na každého účastníka projektu sa viažu výdavky projektu. Účastníkmi projektu nie sú členovia projektového tímu (riadiaci a administratívni pracovníci, lektori, sociálni pracovníci a pod.) ani osoby cieľovej skupiny, ktoré využívajú výsledky projektu, ale nezúčastňujú sa priamo aktivít projektu (napr. pri projektoch zameraných na vydanie publikácií používateľa týchto publikácií). Všetky hodnoty v tejto tabuľke sa uvádzajú v kumulatívnom vyjadrení ako stav dosiahnutý za príslušný kalendárny rok.

¹¹ Výber z číselníka kalendárnych rokov.

¹² Uvádza sa počet nových účastníkov, ktorí sa zapojili do aktivít projektu v príslušnom kalendárnom roku.

¹³ Uvádza sa počet účastníkov, ktorí v priebehu príslušného kalendárneho roku ukončili participáciu na aktivitách projektu vrátane osôb, ktoré participáciu na aktivitách projektu neukončili v plánovanom rozsahu alebo s plánovaným výsledkom (napr. osoby, ktoré nezískajú certifikát za úspešne absolvovaný vzdelávací kurz).

¹⁴ Uvádza sa počet účastníkov, ktorí pokračujú v participácii na aktivitách projektu z predchádzajúceho kalendárneho roku.

¹⁵ Dlhodobo nezamestnaní sú osoby nezamestnané viac ako 12 mesiacov (dlhodobá nezamestnanosť sledovaná výberovými zisťovaniami Štatistického úradu SR).

¹⁶ Uvádza sa celkový počet neaktívnych osôb, vrátane študujúcich, účastníkov odbornej prípravy, alebo dôchodcov, osôb, ktoré zanechali podnikanie, osôb s trvalým zdravotným postihnutím, osôb trvale v domácnosti, alebo iných.

¹⁷ V prípade, že účastník spadá do viacerých skupín zraniteľnosti, je potrebné daného účastníka započítať do všetkých príslušných skupín zraniteľnosti a nevyberať dominantnú skupinu zraniteľnosti. V tomto prípade teda môže byť súčet účastníkov rozdelených podľa jednotlivých skupín zraniteľnosti vyšší ako celkový počet účastníkov.

¹⁸ Iné znevýhodnené osoby sú osoby v zmysle zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov a zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Analýza podľa cieľových skupín

Na projektoch ESF sa v roku 2011 zúčastnilo 984 430 účastníkov/účastníčok¹⁹, z toho noví účastníci/účastníčky tvorili 55,1% a pokračujúci účastníci/účastníčky 44,9%. Podiel OP ZaSi na celkovo počte bol 86,5% a podiel OPV 13,5%. Z celkového počtu účastníkov/účastníčok bolo 49,8% žien, pričom nových žien účastníčok bolo 50,4% a pokračujúcich 49,1%, podiel odchádzajúcich účastníčok bol 54,6%. Podiel žien účastníčok na projektoch OP ZaSi z celkového počtu účastníkov/účastníčok na projektoch OP ZaSi bol 46,9% a v rámci OPV bol 68,9%.

Počet zamestnaných účastníkov/účastníčok projektov bol 193 586 (z toho 51,9% nových), pričom podiel zamestnaných žien bol 49,3% (podiel zamestnaných žien v OPV bol 83,2% a v OP ZaSi bol 46,3%). Z počtu zamestnaných bolo 35 545 účastníkov/účastníčok SZČO (18,3% z počtu zamestnaných), z toho len 33,9% žien.

Počet nezamestnaných účastníkov/účastníčok projektov bol 627 993 (z toho 58% nových), pričom podiel nezamestnaných žien bol 47% (podiel nezamestnaných žien v OP ZaSi bol 47% a v OPV bol 40,9%). Z toho počet dlhodobo nezamestnaných osôb bolo 23,6% (podiel žien 49,2%) a počet neaktívnych osôb 25,7% (podiel žien 52,8%). Z neaktívnych osôb bol počet študujúcich 40,7% (podiel žien 49,9%).

Počet mladých účastníkov/účastníčok projektov vo veku 15 – 24 bol 289 207 (29,3% z celkového počtu), pričom podiel žien bol 45,5% (podiel mladých žien na projektoch OP ZaSi bol 44,9% a OPV 47%). Počet starších osôb v projektoch bol 78 246 (7,9% z celkového počtu účastníkov/účastníčok) pričom podiel žien bol 44,8% (podiel starších žien na projektoch v OP ZaSi bol 41,7% a OPV 71,9%).

Počet migrantov/migrantiek zúčastňujúcich sa na projektoch ESF v roku 2011 bol 152 (0,016% z celkového počtu účastníkov/účastníčok), pričom podiel žien bol 38,8% (počet migrantov/migrantiek na projektoch OP ZaSi bol 119 (podiel žien 27,7%) a v OPV 33 (podiel žien 78,8%).

Z osôb patriacim k menšinám sa na projektoch ESF zúčastnilo 78 347 osôb (8% z celkového počtu účastníkov/účastníčok), pričom podiel žien bol 54% (počet osôb patriacich k menšinám sa na projektoch OP ZaSi zúčastnil v počte 71757 (podiel žien 53,9%) a na projektoch OPV v počte 6590 (podiel žien 55,9%).

Osoby so zdravotným postihnutím sa na projektoch ESF zúčastnili v počte 32 635 osôb (3,3% z celkového počtu účastníkov/účastníčok) pričom podiel žien bol 52,6% (osoby so zdravotným znevýhodnením sa na projektoch v OP ZaSi zúčastnili v počte 30 740 (podiel žien 50,4%) a na projektoch OPV v počte 1895 (podiel žien 46,4%).

Inak znevýhodnené osoby sa na projektoch ESF zúčastnili v počte 246 762 osôb (25% z celkového počtu účastníkov/účastníčok), pričom podiel žien bol 46,8% (na projektoch v OP ZaSi sa inak znevýhodnené osoby zúčastnili v počte 242 914 (podiel žien 46,4%) a na projektoch OPV v počte 3848 (podiel žien 67,3%)

¹⁹ Celkový počet účastníkov/účastníčok je v celom texte uvádzaný ako súčet prichádzajúcich/nových účastníkov/účastníčok a účastníkov/účastníčok pokračujúcich v projektoch v danom roku.

Počet osôb so základným, alebo nižším stredným vzdelaním, ktoré sa zúčastnili na projektoch ESF bol 432 896 (43,9% z celkového počtu účastníkov/účastníčok), pričom podiel žien bol 43,8% (počet osôb so základným vzdelaním v OP ZaSi bol 389 180 (podiel žien 42,8%) a OPV bol 43 716 (podiel žien 52,71%). Počet osôb s vyšším stredným vzdelaním predstavoval na projektoch ESF 189 231 osôb (19,2% z celkového počtu účastníkov/účastníčok), pričom podiel žien bol 53,1% (na projektoch v OP ZaSi sa zúčastnili v počte 167 367 (podiel žien 49,8%) a v OPV v počte 21 864 (podiel žien 78%). Počet osôb s pomaturitným neuniverzitným vzdelaním bol 45 816 (4,6% z celkového počtu účastníkov/účastníčok), pričom podiel žien bol 50,2% (na projektoch v OP ZaSi sa zúčastnili v počte 41 349 (podiel žien 45,4%) a na projektoch v OPV v počte 4467 (podiel žien 94%). Počet osôb s univerzitným vzdelaním, ktorí sa zúčastnili na projektoch ESF bol 170 106 (17,2% z celkového počtu účastníkov/účastníčok, pričom podiel žien bol 64,1% (na projektoch v OP ZaSi sa zúčastnili v počte 110 524 (podiel žien 56,7%) a na projektoch v OPV v počte 61 582 (podiel žien 75,3%).

Sumarizácia:

- na projektoch ESF bol vyrovnaný podiel mužov a žien ako účastníkov a účastníčok,
- rozdiely boli v rámci jednotlivých OP, o 6% menej žien sa zúčastnilo na projektoch v OP ZaSi a o 19% viac žien sa zúčastnilo na projektoch v OPV,
- na projektoch sa zúčastnilo menej zamestnaných žien ako mužov, najmä v rámci OP ZaSi o 7,4% menej,
- zo SZČO bolo len 33,9% žien, čo znamená rozdiel 34%, pričom práve tu by malo byť zameranie na vyrovňovanie a podporu,
- nezamestnaní/nezamestnané účastníci/účastníčky tvorili väčšinu z celkového počtu účastníkov/účastníčok, viac ako štvrtina boli dlhodobo nezamestnané a pätina neaktívne osoby (neaktívnych žien bolo viac), počet nezamestnaných žien bol o 6% nižší napriek tomu, že ich miera nezamestnanosti je vyššia,
- podiel mladých ľudí vo veku 15 - 24 bol z celkového počtu účastníkov/účastníčok 29,3%, podiel žien bol o 9% nižší,
- podiel starších osôb na celkovom počte bol 7,9%, pričom podiel žien bol nižší o 10,4% (v OP Zasi dokonca o 16,9%, pričom v OPV ich zas bolo o 42,9% viac),
- nízky počet migrantov/migrantiek na celkovom počte účastníkov/účastníčok (0,01%) s prevahou mužov migrantov (rozdiel v neprospech žien bol 22%),
- podiel menšín tvoril 8% z celkového počtu, pričom bolo viac žien o 8%,
- podiel osôb so zdravotným postihnutím bol 7,6%, mal klesajúci trend, pričom podiel žien bol väčší o 4% (naopak na projektoch v OPV sa zúčastnilo viac mužov o 7,2%)
- inak znevýhodnené osoby tvorili až 25% z celkového počtu, pričom v rámci nich bolo menej žien o 6,4%,
- z hľadiska dosiahnutej úrovne vzdelania sa na projektoch ESF zúčastnilo najviac osôb so základným a nižším vzdelaním (viac ako 40% z celkového počtu), ale medzi nimi bolo výrazne menej žien (rozdiel 12,4%), potom so stredným vyšším vzdelaním viac ako 19% (viac žien o 6%), potom s univerzitným vzdelaním s podielom viac ako 17% (zúčastnilo sa viac žien o 28,2%).

Inštitucionálne zabezpečenie koordinácie HPRP

Inštitucionálnym útvarom zodpovedným za koordináciu HP RP v zmysle Národného strategického a referenčného rámca SR je Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (ďalej „MPSVR SR“), Odbor rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí. V zmysle vecného plnenia Uznesenia vlády SR č. 323 je MPSVR SR zodpovedné za plnenie a koordináciu horizontálnej priority rovnosť príležitostí a Odbor rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí zabezpečuje proces koordinácie implementovania HP RP a to prostredníctvom *podporného strediska k rovnosti príležitostí*. Organizačnou zmenou MPSVR SR z 1.11.2010 bolo však podporné stredisko zrušené a pre agendu HP RP vyčlenená na plný úväzok iba jediná osoba. Táto organizačná zmena vážne ohrozila schopnosť MPSVR SR v roku 2011 plniť úlohy v zmysle spomínaného uznesenia vlády ako i úlohy zadefinované v Národnom strategickom a referenčnom rámci a v Systéme riadenia štrukturálnych fondov.

Ku koncu roka 2011 sa úlohám, vyplývajúcich zo systému koordinácie implementácie HP RP, venuje jedna zamestnankyňa na plný úväzok, na základe čoho môžeme konštatovať, že personálne kapacity s cieľom zabezpečenia koordinácie HP RP sú stále výrazne poddimenzované. Čiastočne bola táto situácia riešená zabezpečením 2 externých zamestnancov zapojených do hodnotenia HP RP.

Vypracoval: Odbor rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí ako koordinátor HPRP

SKRATKY POUŽITÉ V TEXTE

CKO	Centrálny koordinačný orgán
ERDF	Európsky fond regionálneho rozvoja (EFRR)
ES	Európske spoločenstvo
ESF	Európsky sociálny fond
HP RP	Horizontálna priorita rovnosť príležitostí
ITMS	IT monitorovací systém
MF SR	Ministerstvo financií Slovenskej republiky
MPSVR	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR
NFP	Nenávratný finančný príspevok
NSRR	Národný strategický referenčný rámec
ORRRP	Odbor rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí
OP	Operačný program
OP TP	Operačný program Technická pomoc
OP IS	Operačný program Informatizácia spoločnosti
OP D	Operačný program Doprava
OP KaHR	Operačný program Konkurencieschopnosť a hospodársky rast
OP ZaSI	Operačný program Zamestnanosť a sociálna inklúzia
OP V	Operačný program Vzdelávanie
OP VaV	Operačný program Výskum a vývoj
OP BK	Operačný program Bratislavský kraj
OP Z	Operačný program Zdravotníctvo
OP ŽP	Operačný program Životné prostredie
ROP	Regionálny operačný program
RO	Riadiaci orgán
SKI HP	Systém koordinácie implementácie HP RP na roky 2007-2013
SORO	Sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom
ZP	Zdravotné postihnutie